

СТАНОВИЩЕ

От Доц. д-р Борис Иванов Матев, д. м.
Доцент в Катедра Ортопедия и травматология към МФ- София,
УСБАЛО „Проф. Бойчо Бойчев“ ЕАД

Член на научно жури, избрано със Заповед № Р-109-46/16.01.2026 г.
на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Относно дисертационния труд на д-р Петър Валентинов Петков, редовен докторант към Катедра по ортопедия и травматология, Факултет „Медицина“, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Ортопедия и травматология“.

Тема „Посттравматична скованост на лакътната става“

Научен ръководител: проф. д-р Димитър Иванов Райков, д.м.н.

Д-р Петър Валентинов Петков е завършил висше образование по медицина в Медицински университет – Варна през 2015 г, като впоследствие придобива специалност по ортопедия и травматология през 2021 г.

Професионалното му развитие е тясно свързано с клиничната практика, като през годините работи в лечебни заведения с ортопедично-травматологичен профил.

Той е редовен докторант към Катедра по ортопедия и травматология на МУ Варна от 2021 г.

Участва активно в национални и международни научни форуми и е преминал редица следдипломни курсове (курс по артроскопия на лакътна става и сухожилни транспозиции на горен крайник върху замразени кадаври – Солун, Гърция, FESSH Academy Foundation Course in hand surgery в Будапеща, Унгария)

Натрупаният клиничен опит и интересът към проблемите на функционалното възстановяване логично намират отражение в избраната тема на дисертационния труд.

Актуалност и значимост на изследвания проблем

Посттравматичната скованост на лакътната става е често срещано и клинично значимо усложнение след травматични увреждания и оперативни интервенции. Поради сложната анатомия и биомеханика на лакътя, дори относително малки структурни увреди могат да доведат до съществено функционално ограничение. В ежедневната ортопедична практика това състояние често е свързано с продължително лечение и непълно възстановяване, с неблагоприятно отражение върху качеството на живот и трудоспособността на пациентите.

Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем 124 страници. Структуриран е класически и включва въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, заключение, изводи и литературни източници. Трудът е илюстриран с 19 фигури и 7 графики и 9 таблици. Библиографията обхваща 172 литературни източника, от които 170 са от чуждестранни автори, като повече от половината са публикувани през последните пет години.

Литературен обзор

Литературният обзор е обстоен и клинично ориентиран. Разгледани са етиологията, патогенезата, класификациите и клиничната картина на посттравматичната лакътна скованост. Представени са както хирургичните, така и консервативните методи на лечение, като особено внимание е отделено на ролята на ранното функционално възстановяване, използването на ортези и прилагането на физикални фактори. Както вече споменахме по-горе, литературният обзор е добре представен както по съдържание така и по обем, би трябвало обаче да се цитира и българският принос в тази област; публикациите на проф. Н. Димитров и сътр.

Цел, задачи и методика на проучването

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана – да се направи сравнителна оценка на функционалното възстановяване според фактора „начало на раздвижването“

на лакътната става: на 14-ти ден (ранно начало) и след 30-ти ден (късно начало), при вече диагностицирана ПТЛС.

Поставените пет задачи са ясно и конкретно формулирани, в пълно съответствие с поставената цел и създават предпоставки за нейното цялостно и аргументирано изпълнение. А именно:

1. Да се проследи наличието или липсата на непосредствени и дълготрайни ефекти от ранното (14-ти ден) и късното (30-ти ден) начало на раздвижването.
2. Да се установи до каква степен ранното начало (14-ти ден) на раздвижването, скъсява периода на лечение на възникнала лакътна скованост.
3. Да се направи сравнителен анализ на терапевтичните ефекти от ранното (14-ти ден) и късното (30-ти ден) начало на раздвижването
4. Да се проучи функционалната активност и качеството на живот при пациентите започнали раздвижване не по-късно от 14-ти ден, спрямо тези започнали след 30-ти ден от травмата.
5. Да се проучи възможността за изява на странични ефекти и нежелани реакции при двата типа лечение.

Клиничното проучване обхваща 90 пациента, разпределени в две равностойни групи

1. Група „1“: Ранно начало на раздвижването – 14-ти ден след травмата/оперативна интервенция, с последваща физиотерапия и рехабилитация и отчитане на резултатите в три времеви пункта (T^1 , T^2 и T^3).
2. Група „2“: Късно начало на раздвижването – сваляне на имобилизацията на 30-ти ден след травма/оперативна интервенция, с последваща физиотерапия и рехабилитация и отчитане на резултатите в три времеви пункта (T^1 , T^2 и T^3).

Използвани са утвърдени методи за функционална оценка, включително Mayo Elbow Performance Score и визуално-аналогова скала за болка. Приложените статистически методи позволяват надеждна интерпретация на получените данни.

Бройката на представените пациенти е достатъчна, но тази на оперираните за съжаление не е.

Резултати и обсъждане

Резултатите са представени ясно и прегледно. Отчетено е значимо намаляване на болковата симптоматика, увеличаване на обема на движение и подобрене на функционалния статус. При сравнителния анализ се установява по-бързо функционално възстановяване при пациентите с по-ранно начало на раздвижване. Отбелязани са и различия във възстановителния процес в зависимост от етиологията на увреждането, което подчертава необходимостта от индивидуализиран терапевтичен подход. Трябва да се отбележи, че все пак е доста трудно да сравняваме оперирани с неоперирани болни. Началото на раздвижването зависи от тежестта на травмата, качеството на операцията и експертизата при рехабилитационния процес.

Приноси на дисертационния труд

Към така представения научен труд на д-р Петър Валентинов Петков, могат да се посочат следните по-важни приноси:

1. Извършен е сравнителен анализ на функционалното възстановяване при пациенти с посттравматична лакътна скованост в зависимост от момента на започване на активното раздвижване, което има пряко клинично значение за терапевтичното поведение.
2. Проучването е осъществено върху клинична извадка, позволяваща надеждна статистическа оценка на функционалните резултати при различен времеви старт на рехабилитационния процес.
3. Функционалното състояние на пациентите е оценено чрез утвърдени и обективни методи (VAS, MEPS и гониометрична оценка), което осигурява достоверност на получените резултати.
4. Получените резултати обосновават значението на ранното функционално лечение и създават предпоставки за оптимизиране на диагностично-терапевтичните алгоритми при пациенти с посттравматична лакътна скованост.
5. Анализът на комбинираното приложение на физикални фактори и рехабилитационни техники демонстрира тяхната практическа ефективност и потенциал за широко приложение в клиничната ортопедична практика.

Дисертацията на д-р. Петков „Посттравматична скованост на лакътната става“ представлява един иновативен труд третиращ труден за решаване проблем а именно посттравматичната ирегидност на лакътната става.

Представеният за становище дисертационен труд показва възможността на дисертанта да поставя научна теза, да разработи подходяща методика за нейното изледване, да подбере подходящ материал и да направи достоверни изводи.

Препоръчвам на автора да продължи със изследванията си в тази област като състави алгоритъм на постоперативно поведение при различните видове травми на лакътна става.

Дисертационният труд отговаря на качествените и количествените критерии на МУ-Варна, заложи в Изисквания към дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен "Доктор".

Давам положителна оценка на труда и препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на д-р Петър Валентинов Петков образователна и научна степен "ДОКТОР" по научна специалност „Ортопедия и травматология“.

Изготвил становище:

Доц. д-р Борис Иванов Матов, д. м.

11.02.2026 г
гр. София

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679